

LAZIMO MAYÊN LEŞKERAN ZÎ AŞTÎ WAZÊ

Roboskiyî homanîst êy

Mayên kurd her tim gerîla û leşkeran kerdo xo virar, aşfî û birafî ra aver çîye nêwaştê ema...

Dewa Roboskê de qezayê ke bi serran do bêro qisekeridiş ame meydan. Tewrê qezayî nê kiştên ke qeza ravêray û kiştê bînî de kesane ke alikareya qezayî kedê muhîm bîy. Çimkî yê qeza ravêray heme çawîşê pîspor yê TSKî bîy, yê ke alikarey kerdî zî dewijên Roboskê ke 8 mangan verî teyareyên TSKî bi bombeyan 34 gedeyên înan qetil kerdîbîy bîy. Eysenoke maya Robokij dilê xo de dijminatay nêmojnayo û hetkarey kerdê û do bikerê zî. Çimkî heme leşkeran ze gedeyê xo hesibnenê. Ema zafêreya mayê leşkerê tirk do hinê nêkerday... R.5

Welat VERROJ

Ziwan nasname yo, ziwan rûmet o... Pêveka Azadiya Welatî ya, belaş a. 27-08-2012 Hewtane HÛMARE: 16 E-mail: welatverroj@gmail.com

HPG zerreyê Şemzînan de yo

23 fîrmengî ra heta ney gamî dormeyê Şemzînanî kontrola gerîlayên HPGî de bi. Ney rojên peynî kewtî zerreyê Şemzînanî

KONTROL HPGÎ DE YO

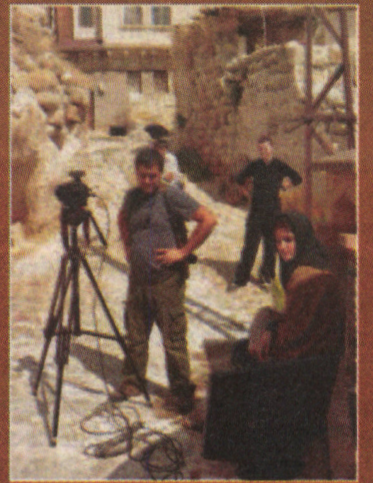
HPGgoreya ke vat, Şemzînan. Çelê, mîyanê Wan û Çolemêrgî de zî cayênke kontrola înan de yo estêy. Ey cayan de leşkerî bi payan nêşkenê rayîr bişêrê.

ZAF LEŞKERÎ KIŞYAY

HPG: Bi temami heta ney rojî bi seyan leşkerîy amey kiştîş. AKP ney eşkera nêkena. Çimkî ordîya bi pere ya AKPî ma têk berd. Şar bi ey bihseyo do peynî ya ey bibo.

ŞER DEWAM KENO

Verî teber na gam zî HPG kewto Şemzanî û şer dewam kero. 4 hetan ra êriş kerd û bi 10 leşker kişt. TSK encax bi hewayî ra şikyeno bi HPGî şer bikero û bombe varreno.

'Azadî Street' mîhrîcananî de ca geno

Kurdên Îranî her ke şino sine-mayî de aver şinê. Semedê ney zî jan û kulên ke ontê zaf êy ra eyseno. Filmê 'Azadî Street' Mihricana Filmên 15'ine ya Navnetewî 1001 de cayê xo girewto û do mihricanî de bêro temaşekerdiş... RÛPEL - 7

Cizîrî karê şoreşgereya kurdan kerd

Eserê Ciziri Diwan o. No eserê ey zî wefatê ey dima ameyo weşankerdiş. No eser raya ewilî, 1904 de Berlin de hetê Martin Harmanî ra ameyo weşankerdiş. Diwano ke muftiyê Qamişliyê Ahmedê Zivingî çap kerdo... RÛPEL - 6

Dinyayî de her ke şino tenêtey zêd beno

Dinyayî de her şino tenêteya merdiman zaf beno. Cigeyrayişan de merdimî daha zêd tenê manenê û nêweşiy ney warî de zaf bîyê û cenî hina zêd zirar vînenê û pisîkoloji xeripyeno

Verê, însanî teynabîyayîşi ra tersay û coka 20 serranê xo de zewejîyayêne û bîyêne wayîrê domanan. Cigêrayîşo newe ra gore hûmara ê însanan ke dinya de teyna ciwîyênê, bîya 277 mîlyonî. Cigêrayoxan ra gore trendo newe yê nê çaxî teynayî ya.

Statistikê firmayê Euromonitor Internationalî ra gore serra 1996 de 152 mîlyon kesan weşîya xo teyna ramitêne, 2011 de na hûmare bîya 277 mîlyonî.

Sosyologo amerîkayî Erîc Klînenbergî kitabê xoyo peyênî de faktorê no trend îzeh kerd. Ey ra gore însanî êndî xo û têkilîya însanan sey 20 serran ra ver nêvînenê. Kînenberg vano ke no trend de çar faktorî estê.

Tenêteyî aver şino beno nêweşî

Goreya cigeyrayişan tenêtey her serran de beno ke bibo. Ema zafêrey îxtîyarey de beno. Hetê bînî ra zî, civatî mîyan de zafêrey cenî tenê manenê. Ney semedî ra zî hêstên cenîyan daha zaf averayo û cenî goreya merdeyan çîyan daha rew hîskênê. No zî hîstîyareya cenîyan aver berdo û daha zaf bi mezgî fikirîyenê.

Tenêtey dema ke aver şino beno şî-zofrenî û merdiman de nêweşeyên pî-sîkolojiyî vejeno. No tewr nêweşeyî bi reheteyî nîyenê dermankerdiş. No zî

civatî de problemên herî girdan ra yew o û nêweşeyî depresyonî zaf aver beno.

Tayê semedê teynabîyayîşi nê yê:

✓ **Faktoro ekonomîk:** Êndî xeyle kesî besekenê mesrefê heyatê xo teyna bi sereyê xo finansê bikerê.

✓ **Faktoro kulturî:** Verê, teynayîye hetê komelî ra rind nêameybî diyene.

Labelê nê rojan de prensîbê heyatî vurîya û ewro yeno waştene ke însanî xoser û payanê xo ser o bivindê. Heyato îndîviduel zafê welatanê rojawanî de heyato komelkî ra beno tenêna muhîm.

✓ **Faktorê teknoloji:** Êndî însanî bi xebitnayîşê Înternet û medyaya sosyalê ra besekenê însananê bînan de

dûrî ra û bi hewayêde anonîm bikewê têkilîye. Lazim nêbeno ke xebitnayoxî odaya xo ra bivejîyê, her çî çê ra beno.

✓ **Faktoro komelkî:** Cêncanê nê tawî ra gore êndî teynabîyayîş sey çî-yêde negatîf nêyeno diyene, çike heyato kesî de qarîyer û xoraverberdiş cayêde berz cênê. (Dêrsimino)

Şîdetî genê binê qeydî!

Dinyayî de her ke şino semedên tewr bi tewran ra şîdeta keyeyî zere de zêd beno. Hetê bînî ra şîdeta cenîyan sero beno zî zêd beno. Dewletî semedê ke şîdeta cenîyî ser kemî bibo û civatî de keye zerede sukûnet bibo ra xebatan kenê.

Goreya ke yeno vatîş, DYA û Îspanya de modele ke zext û şîdeta ke cenî ser de bibo do girotê binê qeyda vengî an zî sînyalê şîdetî. Kelepçeya ke girêdaye do eger şîdet bibo qeyda sînyala şîdetî do bikero û bido merkezeke. Bi ney hawayî do kam sûcdar kam maldar o do belî bibo.

Goreyake yeno vatîş no sîstemî do Tirkîya zî rono. Semedê ney zî rayîberîy ney warî de kewtê têgeyrayîşî mîyan. Çîyeke yeno vatîş tenê vatîş do bes bibo. Îcabê gerekêrdîşê bi nuştekî çînêbo!

Goreyake qanûna Tirkîya derheqê şîdeta cenîyan de hadre keno de, kêyên polêsan, mamosteyan mey-

manxaneyî û zewnîbî cayan de do cenîyake şîdet vînenê do bêro bicakerdiş. Heta bi rîza cenîyî, nasnameya ay zî do bêro bibedilnayene û merkezen perwerdeheyî de perwerde vînan ra pey do karêki de bêre xebitnayene. Mêrdeyê ke şîdet keno do meşîkyo xo ser de damence an zî çîyeke bîn do meşîkyo xo ser de bido geşîyayîş. Cayê karî de an zî merkeza polêsan de do bido vindertiş.

Goreyake yeno vatîş bi biryar hakîmî do cîhazên teknîk yê şopnayîşî bêre bikarardiş. Do veng meyro girotiş tenê sînyal bibo. Merkeza sînyalan do bêro ronayîş û xebatkarên merkezi do zafêrey cenîyan ra pêk bêro.

Tedbirên ke dewlet wazeno mêrde an zî cenî sero bikero û ney kesîy tedbiran ra îtaat mekerê se ceza 3 rojan ra heta 10 rojan û heta 6 mangan ceza zîndanî do bêro dayene. AMED

Madeyê kozmetîkî kîmyasal êy

Dinyayî de zafêreya kozmetîkî cenîyan mîyan de yeno xerçkerdiş. Ema mêrdeyî zî bikaranê. Zirara ey zaf o.

Kovara almanê 'Okotest' hûmara xoya newîye de 34 produktê kozmetîkî yê tebîî kontrol kerdî. Nê markayê kozmetîkî jê (sey) tebîî yenê rotenê.

Labelê skorê testê "Okotest"î musneno ke hema-hema pêro nê produktê tebetî rastîye de kokteylê kîmyewî yê.

Dikanan de xeyle markayê krem, şampuan û losyonan binê nameyê "tebetî" de yenê rotene. Serê ambalajê nê produktan de zafane resimê meywe, vaş û vîlikan estê. Labelê zereyê nê çîyanê kozmetîkan de nê malzemeyî çin ê, hetta boya înan kîmyewî yena virastene.

Testê kovare ra gore seyî ra 15-60 yê nê malzemeyanê kozmetîkan viraste yê. Nînan ra tayê kî seba weşîya însanî rind nîyê. Tayê produktan de madeyê formaldehîdî esto ke

rîskê qenserî keno zêde. Aye ra kî dot madeyê rengdayoxî, rûnê petrolî û madeyê sey klorfenesînî tede rê.

Markayê ke tede tewr zêde madeyê kîmyewî estê zaf êy. Hetê nînan markayê ke testê kovare de notêde rind girewtê zî estêy. "Okotest" pêşniyaz kena ke dema çîyeke kozmetîk yeno girotiş lazimo ke ambalajî ser o sertîfikaya Ecocert ya kî Natruelyî ra bifetilîyo.

Zafêrey nêy boyî benê semedê nêweşîyan û zaf humarey de dere dejyayîşê cenîyan zî ney boyan û madeyên paqijkerdişê zereyê keyî ra yenê. AMED

AZADIYA WELAT
Zozan Basın - Yayın Adına
İmtiyaz Sahibi
Menderes ÖNER
Yazı İşleri Müdürü
İbrahim GÜVENÇ
Yönetim Yeri:
Diclekent Bulvarı
Termil Apt. Kat:3 No:9
Kayapınar / DİYARBAKIR
İdare Tel: 0 (412) 251 38 88
Yayın (Weşan)
TEL: 0 (412) 237 48 90-91
Fax: 0 (412) 237 48 89
Baskı (ÇAP):

Simbol: Gün Matbaacılık, Reklam,
Film, Basım, Yayın, Tan. San. Tic.
Ltd. Şti.
Telsizler Mevkii Beşyol Mah.
Akasya Sok. No: 23/A
Küçükçekmece / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 580 63 81
Edene: Arslan Güneydoğu
Gazetecilik, Matbaacılık, Kağıtçılık
Yeni Doğan Mah. 2108 Sok.
No: 13/A Yüreğir / ADANA
Tel: (0322) 346 03 71-72
Genel Dağıtım:
Turkuvaz
Dağıtım Pazarlama

Dîlokî de teqîn vejya 9 kesî cuyê xo vinî kerd!

Dîlokî de qeza Şehîr Kamîlî vera bonê Merkeza Polêsan de 20 gilawêjî yanê tebxî de teqîneke pêk ame. Medya tirk û hikûmatî deqe nêravêra, bê cigeyrayiş û delîlan, teqîn kerd milê PKK'yî ser. Rojê nêravêra PKK vat min yan zî hêzê girêdayê min teqînek wina nêkerdo.

Teqînî ra çend deqe dima bi hezaran kesên ke destê înan de çîwe û ala tirkan şîy bonê BDPya Dîlokî ver û êrişê bonî kerdîy û veşnay.

Nêverday ke adirkîşttoxî adirê bonî aw bikerê. Eynî rojî de tewr bi tewr şaristanê Tirkîyayî de êrişên bonên BDPye kerdîy.

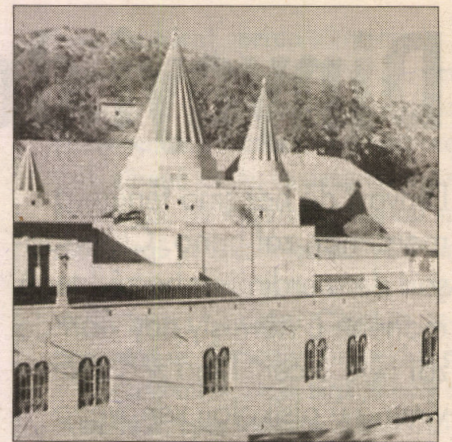
Hevserekêy BDPye û wekîlan bertekanê xo mojnay û êrişên nijadperestî kerd milê AKPî.

'Berpîrsîyar AKPe yo'

Semedê ey zî ardî ziwan ke wezîrên AKPî û rayîrberanê ay qîseyên nijadperesty kerd ra pey şarê tirk yê ke ameyê organîzekerdiş

bi alên Tirkîyayî destan de êriş kerdê bonan. No zî wekîlanê kurdan heme kahrnayo û himakî hemayan ard ziwan ke, eger AKP wina dom bikero do AKP adirê ke gur kerdo bi benzîni daha zî gur bikero û peynî de do bixoy tede biveşo û Tirkîyayî zaf bikero tenganey mîyan.

Hetê bîni ra zî ardîy ziwan ke, lazimo bi lez û bez wa bi berpîrsîyarê kurdan ra pêvînayîş bikero û mafê kurdan bidê.

Rapora merdişê Êzidiyan

Goreya rapora Hammûrabi ya çarçoveya mafên merdiman yê Iraqî de xebat kenêy, Êzidiyanê Iraqî de cuyenê mîyan de întihar zaf bîyo.

Goreya rapora ke 2011 de eyaleta Nînova de ameyo cigeyrayîşî de 74 ciwanên Êzidi întihar kerdêy. Semedê ney zî ze cîyavîniyayîş, feqîrey û bêkarey zî estêy. Goreya rapori tenê Êzidi nê civatên bînan mîyan de zî çiyên wina estêy.

Rapori de ameyo diyarkerdiş ke êrişên dijî Êzidîteyî de 40 kesen cuyê xo vinî kerdêy. 2011 de 11 Êzidi semedê fîdyeyî ameyê remnayîş. Iraqî de yeno taxmînerdiş ke 500 hezar kesîy cuyenê. No humar semedê koçberay her ke şîno kemî beno.

'Şahîn mezgê xo vinî kerdo!'

Hewte verî dema ke heyeta ke BDP û DTKî şîbî Şemzînanî û ageyrayîşî de gerîlayên PKK'yî rayîra înan bîmabi û jûbînan persabîy. Ney ser, qada partîyên Tirkîyayî bi her hawayî êrişê BDP'yî kenêy. Serekên DTK û BDP'yî derheqê bertekan de qîseyên ke ameyê vatîş ser de, wekîlên BDPye û serekên ay daxûyanê ey day: "Bezîrganeya dîni verdayê dest bi sîyaseta gunî kerdêy."

Wa şarî ra lêborîn biwazo

Hevsereka KCDye Aysel Tugluk ard ziwan ke, semedo ke merdim bikewo şarî mîyan lazimo çiyên weş bikero: "Dema ke Wezîrê Karê Zereyî İdrîs Naîm Şahîn şî Çolemergî, armanca ey proveqasyon virayîşî bi. Merdimî de tikey ar gere bibo. Heqê Şahînî çîno ke bivejyo şarî mîyan. Sifte lazimo ke heqeretên ke bi şarî kerdê ra gere xo rizgar û pak bikero û şarî ra lêborîn biwazo. Her hal Şahînî mezgê xo werdo."

Bandora bezîrganîya Tirkîya û Kurdîstanî!

Kurdîstana Başûrî de her ke şîno bezîrganeya mîyanê Tirkîyaye xurtirêy beno. Bi ney hawayî warê dîplomasiyî zî xurt beno. Tabî bezîrganey de Tirkîya tenê ca nêgeno dewletê bînan zî estê. Tikeyan giraney dayo înaatî, tikey maden, tikey petrol, tikey zî znb. çîyan de tîkîliya xo bi Kurdîstanî de ronayê.

Goreya serran bezîrganeya bi Tirkîyayî wina yo;

Serra 2005 de 3,2 milyar dolar, 2006 de dakewto 3 milyar dolaran, 2007 de rayna tikey berz bîyo resayo 3,4 milyar dolaran, 2008 de resayo 5 milyar dolaran, 2009-2010 de daha zî berz bîyo

resayo 6-7 milyar dolaran û serra 2011 de zî daha zî berz bîyo û no humar resayo 8,3 milyar dolaran.

Hinî eyseno ke pereyêke zaf gird kaykeno. Tabîkî no tîkîleya bezîraney, bi hawayê dîplomasiya Kurdîstana Başûrî û Tirkîyayî hina xurt keno. Rayîrberên Kurdîstana Başûrî di ney warî de semedê yewiyeya kurdan xurtirêy bikerê şikyenê weş bikar bîyarê. Hetê bîni de zî ney tekilîy ray rayan benê mijara qelseya yewiyeyî. Polîtîkaya kurdan ya tîkîliyên bezîrganî û dîplomasiyî semedê ke daha zêd yewiteya kurdan hina kuwe bikero lazimo ke xebatîy bêrê kerdiş.

Yewiyeya Awropa Tirkîya rexne kerd

Parlementoya Awropayî semedê, persa ke, dadgeha Tirkîyayî ceza dayo, Leyla Zanayî bersivna. YA ard ziwan ke ney dawayî bi guman vînenê.

Parlementerê sosyalîst yê herêma Rumên Kibrîsê Antîgonî Papadoqulo persname semedê ceza Leyla Zanayî dabi meclîsa YA, û meclîsî bersivna. Endamê berpîrsîyarê hîrabîyîşê komîsyona YA Stefan Fule biryara dadgehî daya Zanayî, rixne kerd û ard ziwan: "Dema ke Tirkîya bi terorî ra tîkoşîn dano lazimo ke mafê xoîfadekerdişî mekero ey mîyan. Zûbînan ra lazimo ke bêro cîyakerdene. Tirkîya mîyanê şîdetî û fikiryayîşî de cîyayey nêkena. Lazimo ke ney xalî ser de Tirkîya weş bivîndero."

Dilê kurdan de dijminateyî çîn o

Maya roboskijîyan anê zîwan ke leşker zî gerîla zî gedeyê ma yê. Lazimo ke merdîşî nêbê. Leşkerî veng dayo mayî û vato 'maya min, min bixelisni' ey demî de gedeyê ey yê TSKyî qetil kerdo ameyo vîra ey û leşker xelisnaya

NAVENDA XEBERAN - AMED

Dewa Roboskê de qezayê ke bi serran do biyero qisekerdiş ame meydan. Tewrê qezayî nê kiştên ke qeza ravêray û kiştê bînî de kesane ke alikareya qezayî kerdê muhîm bîy. Çimkî yê qeza ravêray heme çawîşê pîspor yê TSKyî bîyi, yê ke alikarey kerdî zî dewijên Roboskê ke 8 mangan verî teyareyên TSKyî bi bombeyan 34 gedeyên înan qetil kerdîbîy bîyi.

Şarê Roboskê dema ke zîyareta mezelen gedeyên xora ageyrayê vînan ke mînbuse ke qeza ravêreyo û kewto besta pirdî û binê pirdî de yo. Bi lez û bez maşineyên xora yenê war û vazdanê şinê mînbusî ser vînenê ke leşkeriyê.

Ema apeya nîyamey û alikarey kerdî ke leşkeran merdîşî ra bixelisnê.

Mayaka gedeyê ey 34 kesan de bi zî hetkarî kerd. Semedê hetkarîkerdişê xo zî wina ard zîwan:

"Dema ke ez şîya nezdi mînbusî leşkerê min ra vat mayê min xelas biki.

Ey demî de lajê min yê ke TSKyî bi teyareyên xo bombe kerd ame min vîr ke birindarey bixelisyay belkî nêmerdayinê. Min vat ez ney leşkerê birindar xelas biki belkî maya ey nêbermo. Ez bermawanê wa maya ey nêbermo."

Eysenoke maya Roboskijîyan dilê xo de dijminateyî nêmojnayo û hetkarî kerda û do bikera zî. Çimkî heme leşkeran ze gedeyê xo hesibnenê. Ema zafereya mayên leşkerê tirk bibîyayinî do se bikerdayinî?

'Wa gerîla û leşkerî nêmirê'

Mayên roboskijîyan her demî anê zîwan ke wa dilê ma veşayo wa yê mayên bînan nêveşîyo. Ema rayîrberî 8 mengo ke hewna berpîrsiyarê qirkerdişê Roboskê nêvî-nayê û eşkera nêkerdê û mayên roboskijîyan vanê: "Berpîrsiyarê Roboskê beliyê eme AKP eşkera nêkena. Ma vanê wa can û dilê mayên kurdan û yê tirkan nêveşo. Operasyonî bivinderê, aşti û birayî wa bêro. Lazimo ke mayên leşkeran zî ze ma bifikiryê û aşti ra xizmet bikerê. Wa ne gerîla, ne zî leşkerî bimirê."

Ordîya îmamî peran de mendo

Hikûmeta AKPyê 10 serrên peynî de 270 hezar gurekarê ewleheyî ra, xelat dayo 248 hezar û 69 polêsan û maaşî înan vêş kerdo û xelat dayo.

Polêsên Tirkîyaye hima kî heme ameyê xelatkerdiş. Kamî çîyeke 'weş' kerdo maêşa înan zêd kerdêy û xelat û rutbe dayê. Hinî bîyo ke serrên peynî de semedê pereyan zêd bigê polêsîy himakî bi wahşîyane êrîşê şarî ser kerdo û kenê. No zî da eysayîş ke polês merdimeke bê sūcdar zî bikişo do bêro xelatkerdiş ke daha vêş sivîlan bikişo.

2002 de, 75 bêfaîl, 876 îşkence, 21 hezar û 612 binçimkerdiş û 200 ra zafêr rojnameger, bi temami 1 hezar û 148 kesîy amey girotiş.

2003; bêfaîlê 50, înfaza bê daraz 44, 1 hezar û 849 îşkence, 9 hezar û 648 binçimkerdiş, hezar û 196 girotiş û êrîşa polêsan 52 mîting, 46 cayên partîyên sîyasîyan sero bîyo.

2004; bêfaîl 43, înfaz 47, 843 îşkence, 213 birindar, 6 hezar û 391 kesbinçimkerdê, 774 girotê, 124 çalakîyan de êrîşa polêsan. 2005; bêfaîl 213, înfaz 24, 79 îşkence, 4 hezar û 956 binçimkerdiş, 515 girote, 4 binçiman de kiştiş.

2006; 5 hezar û 560 binçimkerdiş, hezar û 545 cira amey girotiş. 44

înfaza bê daraz, êrîşê polêsan de 12 cuyê xo vinî kerd û 869 birindar bîy, 32 amey qetilkardiş, 45 zî birindar bîyê, 708 îşkence.

2007; bêfaîl 43, 29 înfaza bê daraz, binçiman de 5 cu vinî kerdîş, 687 îşkence, 7 hezar û 197 binçimkerdiş ra hezar û 440 kesîy girotê.

2008; 29 bêfaîlî, 33 înfaza bê daraz, 8 binçimande qetilkardiş, 448 îşkence, 11 hezar û 2 binçimkerdiş ra 2 hezar û 347 girotê û 64 temsîlkarê partî, 35 bonê komeleyan û 4 sendikayan ser de êrîşê pêk ardê. 2009 de, 36 înfaza bê daraz, hezar û 835 îşkence, 7 hezar û 718 binçimkerde ra, hezar û 923 girotê.

2010; 15 hezar û 976 binçimkerdiş, 23 hezar û 573 îhlalên heqan, herêma kurdan tenê de 3 hezar û 703 binçimkerdiş, 987 girote, 741 îşkence.

2011 de, 310 biniman de, 517 cayên ke nîyameyê binçimkerdiş de, 724 zîndan de îşkence û mameleya xirab ra rûbirû mendêy. 3 hezar û 252 îşkence vînan. Tehdîta serdestan 102, çalakîyan de êrîşa polêsan ra birindarbîyîş hezar û 425, hêzên ewleheyî yê sivîl zî 58 kesan birindar kerdêy. 12 hezar û 685 binçimkerdiş ra 2

hezar û 922 giroteyê. AMED

Dermanê nêweşîya sîlikozîsî çîn o

Çend rojan verî nêweşê bi nameyê, Vedat Yildirak ke makîneyê giredaye bî. Embazanê ey semedê ey îsyân kerdîy û embazanê ey vanê na gam zî rêz yeno ma.

Kesîy zî semedê ke nanê xo bivejê zaferey mecbûrî ney karî kenê. Ema dema kar kenê xo nêşkenê neyînyanê boya kîmyasalî ra bipawê û kewenê pencê nêweşeya sîlikozîsî. Çîyeke karkeran ard zîwan heme nêweşî nêşkenê maêş bigirê. Lazimo ke nêweşey 3 de 3 bibo ke pereyan bigê. Şarî mîyan de kesên ke biney nêweşeyî kewtê ra vanê 'nêweşeya kotî' kewto. Nêweşan ra Hasan Dundar zî roja xo paweno. No bes nîyo keynaya xo ya Eda û cenîya xo fikirreno. No zî bes nîyo dawa ke semedê nêweşîya xo cayê karxaneya ke xebat kerdo akerdîbi vinî kerdo ra zaf

xemgîn bîyo û no dawa akerdîş bîyo semedê mesrefanê dosyayî ya hezar û 200 TL gere bido dadgehî yo. Dadgeh bi faîza ey pereyan ey ra wazeno. Belîyo ke haleke zaf xedar de, bi nêweşey, bi cayê karî û bi biryara dadgehî têkoşîn dano. Nêweş nêbo zî biryarî sero nêweşîya ay do avara daha avara bişêro. Embazê Yildirakî ra yew zî Saîf Gundogdu (48) o. O zî ze yên bînan Stenbolî de xebat kerdo û girêdayê makîneyî canê ey xebat keno. O zî merdîşê xo ze Yildirakî paweno û vano na gam rêz ameyo min.

Malbatêra 36 kesîy nêweşêy

Naîf Demîr zî ano zîwan ke malbata ey ra 36 kesîy bi ney nêweşeya kotî kewtê. Hemeyî malbatî rayê. Rewşa tikeyan zaf giran o. Hemeyî zî zanê ke eger çîyeke bînî nêbo do bi ney nêweşeyî bimirê û her nefer merdîşê xo bi dilserdey paweno.

Nêweşeya sîlikozîsî çiçî yo?

Sîlikozîs zaferey karkerên madenî, tozî binde xebat kenêy û qotî kera kenêy de vejyeno. Eger demeke zaf dergî de ney karî de xebat kerdbê, muheqeq bi ney nêweşeyî kewenê. Rewrew xo nêdano teber. AMED

Cizîrî bi şîiran xo şer kerdo

Melayê Cizîrî bi şîiranê xo her tim şoreşgereya kurdan kerdo. Tabîkî eşq zî esto ema înan de zî her tim şoreşê ameyo vînayiş. No zî teybeteya ey dayo teber û fek meleteyî ra veradayo

MAMOSTE SILÊMAN

Nameyê Melayê Cizîrî yo raştîkîn Ehmed o. Tarîxê maye ra bîyayîşê ey, bellî nîyo. Goreyê tayê cigêrayoxan; 1589, tayê vanê 1570, tay zî vanê 1566 de ameyo dinyaye. Melayê Cizîrî, Cizîre de, maya xo ra bîyo û perwerdeyîya xo ya verêne, pîyê xo ra girewto. Dima Amed, Çewlîg û Heskêf de, perwerdeyîya xo dewam kerdo. Îcazete xo yê dîyinê, ay dem de, alimo namdar Mella Tahayî ra girewto. Yew demo dergûdila, Amedî de, melayeyî kerd. Dima şîyo Heskêf û ewta ra zî şîyo Cizîre, heyana peynî Cizîre de mendo.

Perwerdeyîya Kur'anî, camî de waîzeyî, melayeyî û şaireya qesrî kerdo. Rastameyîşê ey û Şems-î Tebrîzê û Mewlanayî dima, heme tewir eşq ciwîyayo û dima fek alimeya xo ya klasîke ra verradano. Cizîre de, bi inahewa yew rewşe ciwîyawo. Cizîre de, aşîqê keynaya Mîrê Heskêyîfî beno û no eşq, heyatê ey ser o, yew tesîro pîl keno. Hetanê a game, Melayê Cizîrî, yew alimê dînî bi. Mela, eşqê Selmaye dima, şîiranê eşqê nuseno. Hinê eşqê Selma bîyo ke, sey eşqê îlahî. Kê texmên kenî ke, şîirê xo yê tasavûfî no dem de nuştö.

Helbesê ey eşqê ser zî estêy

Eserê Melayê Cizîrî yo ke dîyar o, Dîwan o. No eserê ey zî wefatê ey dima ameyo weşankerdiş. No eser raya ewilî, 1904 de Berlîn de hetê Martîn Harmanî ra ameyo weşankerdiş. Dîwano ke muftîyê Qamişlîyê Ahmedê Zîvingî çap kerdo, kê şîynî vajî no Dîwan nîzdîyê eslî xo yo. No Dîwan, se û vîst şîirê û hîrê rûbaiyê, bi kafîyeyî nusîyayo. Yewna Dîwanê Cizîrî, şaîrê kurdan ra, Hejarî dawo çapkerdiş. Demo nîzdî de zî hetê Celalettîn Yoylerî ra, "Şîroveya Dîwana Melayê Cizîrî" Enstutîyê Kurdîyê yê Stanbolî de amewo çapkerdiş. No kitab, derheqê Diwanê de, yew eserêko muhîm hesibeno. Yewna het ra, Kovara Nûbihare, heme şîirê nê Dîwanî, hem bi kurdî û hem bi tirkî weşan kerda. Yewna çimewo muhîm zî; demo nîzdî de, kitabo ke nameye ey, "Şaîrê heskerdiş û Rindîye" (Sevgî ve Güzelliğin Şairi) yo. Şîiranê

Medresa Sor de ders dayo

Goreyê cigêrayoxan, Cizîre de, Medresaya Sore de, ders dawo, epey zeman na Medresa de mendo û ewta de wefat kerdo. Ferhad Shakelyî vano ke: "Medresaya Sore, hetê Mîr Şereffî ra virazîyaya. Dîwanê Melayê Cizîrî; hem edebîyatê kurdan û hem zî edebîyatê Cîhane mîyan de, yew eserêko zaf muhîm o. Bi seserran o ke, eserê ey, bi

Cizîrî de, mewzûyê tesavûfî hakim î. La teme le înan de eşq esto, halê (rewşa) heme tewir eşqan, xo de hewînenî. Melayê Cizîrî, Şîiranê xo, çerçeweyê ahengê de, bi mana û fikrê nexşnayo. Şîiranê Cizîrî de, manaya rindey, eşqê het de ca gêna. Rindeyî ra hewnayîşê Cizîrî, sey sofîyanê bînan o. Cizîrî zî, reyrey, sey sîfetê Homayî veynayo û şîiranê xo de, na rindey şuxulnayo.

Goreyê Cizîrî, tebiet yew lîylik (neynik) o û sîfetê Homay nişan dano. Xora aseno ke, goreyê Şaîrê, rindeya ke tebiet de ya, sîmgeyê eşqê îlahî ya. Eşqê Selma zî, verra şîyo, hêdî-hêdî eşqê îlahî de helîyawo, eşqê îlahî de bîyo yew.

Şîirên ey de şoreşgerî esto

Şîiranê Cizîrî de, îmgeyê serxoşeyî zî ca gênî. Şîiranê ey de, na serxoşeyî, eksê ruhîyetê ey kena. Na rewşe, yew parçeyê tesavûfî û cihana şîirîye ey ya. Na rewşe, no dem de, kulturane binan de zî esta. Nimûne; sey Mewlana de, sey Hafîzî zî xo nawnena. Cizîrî, serxoşeyî, sey netîceya rindeya îlahî veynayo. Goreyê Cizîrî, no serxoşbîyayîş, terbîyebîyayîşê ruhî ra vê-

ezber şarê mîyan de vajînî. Na ra bellî yo kê şîirê ey, bi qalîte yî. Cizîrî, şîiranê xo de, bi estîkê muhîm veyneno, qîymet dano eşqê û eşqê yew dereceya berz de veyneno. Cizîrî, dinya de, felsefanê binan ra xebardar o, şîiranê xo de, ca dano înan. No sebeb ra O zî, sey Celalettîn-î Rûmî, sey Hafîzî û Mewlana Camîyî, eynê sewîye de veynîyêno."

reno. Yewna het ra, gazelê Cizîrî, taybetîya ey ya mîstîkî û eşqê îlahî û fikrê felsefî xo de hewînenî. Şaîr, bi epey şîiranê xo, dîlbera xo rê eşqê û êşê eşqê xo, îfade keno. Dormareyê manaya Homayî de, çînbîyayîş (heliyayîş) û ey reyde yewbîyayîşî, sey qîymetanê tesavûfîyê nuştö û bi ney hawayî bi wendoxanê xo dayo famkerdiş. Şîiranê ey de, aşîq û maşûq, bi yew hewa, yew bîyî ke (hem bi ruh,

hem bi beden), merdo/a ke yeno/a heskerdiş, eyî/aya, sûretê xo de, hewayêko lîylik de veyneno/a, sereşneno/a (sinasneno/a), famkeno/a û heskeno/a. Şaîr, şîiranê xo de, ca dano tewir-tewir metaforan. Nê metaforê, hina zaf şaîranê şerqê yê namdaran de, yenî veynayîş. Sey qefesî, aşma newa, birûyê, waştö (yare)... Şîiranê Cizîrî de, teberê eşqê de, mewzûyê bîngeyî zî estî.

Astronomî ra, hetan tarîx, felsefe ra hetan fizîk, epey mewzûy zî estî. Cizîrî, heme lehçeyê kurdî û erebkî û tirkî zanaynî. Şîiranê xo de, nê zîwanan ra, tayê kelîmeyî (çekuyî) şuxulnayî.

Melayê Cizîrî ra yew şîir;

DIL JI MIN BIR

Şox û şengê zuhrerengê, dil ji min bir, dil ji min

Awirên heybet pilingê, dil ji min bir, dil ji min

Nazîkê şêrînkemê, dêmdurê gerdên şemalê

Çîçeka terhin î vala, dil ji min bir, dil ji min

Sûrşêrinê nazenîne, kuştîm û nakit yeqînê

Wê bi çengala evîne dil ji min bir, dil ji min

Kirmanckî

ZERÎYA MÎ, MÎ RA BERDA

Şoxe û şenge zuhre rengina mi, Awirê (hewnayîşê) pilingê yo bi heybet,

Zerrîya mi, mi ra berda, zerrîya mi, mi ra berda.

Nazîke şêrînkemê, gerdênrinde Vila terhanê vengên,

Zerrîya mi, mi ra berda, zerrîya mi, mi ra berda.

Sûrşêrine nazenîne, ez kîştö bi destê yeqînê

Ya bi çengalê eşqê,

Zerrîya mi, mi ra berda, zerrîya mi, mi ra berda

Roşnîya çîmê Mela ya, a tecelîya ke to daya

Ehmed rê rewya ya,

Zerrîya mi, mi ra berda, zerrîya mi, mi ra berda

Not 1: No şîir de, eke açarnayîş de, yew xeta mi bibo, qusur mewnî.

2- Mi no nuştêyê xo, facebooke (çîme: www.abidinparilti.com) de tirkî ra açarnawo

'Azadî Street' mîhrîcana navnetewî de yo

Filmê 'Azadî Street' Mîhrîcana Filmên 15'in ya Navnetewî 1001 de kewena vîzyonî.

Derhenereya ey Mustafa Karakaya kerdo. Ontişên ci zî Îran û Tirkîyayî de ameyê ontîş. No film mîhrîcanî de do bêro temaşoxan ver.

Semedê filmên ke do bikewo mîhrîcanî, 70 sînamekarî İznîk de çar rojan kewtî kampî û biryara xo day. 400 filmên ke beşdar biyê ra, 60 filman weçînayî. Ney filmên weçînayeye mîyan de Azadî Steet zî esto.

Film do 27 îlon û 02 citmengî mîyan de bin sernuşteyê 'Xeteya Sistemî' de bê pere mîhrîcanî de bi şarî bido temaşekerdiş.

Îran û Tirkîyayî de ontê Ontişê filmî, Îranî de şaristanê Tebrîz, Tahran, Îsfahan, Şîraz û Tirkîyayî de zî Newşehîr de ameyê ontîş. Filmî de çîroka kesê ke Îranî

Kurdên Îranî her ke şino sînemayî de aver şinê. Semedê ney zî jan û kulên ke ontê zaf ey ra eyseno. Filmê 'Azadî Street' Mîhrîcana Filmên 15'ine ya Navnetewî 1001 de cayê xo girewto û do mîhrîcanî de biyero temaşekerdiş

de semedên tewr tewran ra mecûbîrî Îranî terk keno û beno mul-tecî ameyo ontîş. Rolê serekê de kaykerdoxê İranî Tina Pakan û rêzefilma Yer Gok Aşkî ra Ozlem Ulukan estê. Derhenereyê ey Mustafa Karakaya, kc ordînatoreya pêroyineyî rojnarîeger İsrail Baran, rayîrbereya ewîyayîşî zî Galip Hasan Temur kerdo. Filmî de bi temamî ekîbeke herêmî kar kerdo.

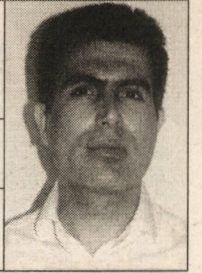
Ontişê filmî çîyeke vanê nezdî serreke domyayo. Film fabrikaya filmî ya sifteyine ya Kapadokyayî Katpatuka Film ya xebata sifteyine ameyo ke onto. **NEVŞEHİR**

Têgeyrayîş

Zerweş Esnaw

Zerwesnesnaw@gmail.com

Her kultur zengînîya dinyaye ya

Kultur, komelo ke mîyanê tarîxê xo de çî ardo raşte û çî erjîyayî hayanê inka ardo se heme pêro kultur nişan denî. Kultur, heme komelan de est o û averşîyîşê kulturî û berzbîyîşê kulturî û xurtbîyîşê kulturî reyde şaristanî awan biya. Kultur dilqê ciwîyayîşî yo. Mêrdim, komelê xo de çî bander biyo, pîlananê xo de çî fam kerdo, çî têgeyrayîşî diyo, hayanê inka mîyanê komelî de çî fikrî û hîsî biyî pêropîya komelê kulturî viraştî. Yanê kê şinî vajî; ma çî wenî, şimenî, wanenî û ma çî hes kenî, çîyî ra xo kenî ûsb. nê pêro qaraqterê kulturî denî şinasnayîş.

Wexto rojeyênî de warêyê teknolojiyî de zaf lez averşîyîşî ra kulturkî û zanistîyî de averşîyîş hema cade vila biyo mîyanê komelan de. No rewşî ra mîyanê kulturî de tekîlyî û tesîrbîyîş zaf biyo. Yew kultur çino ke tesîrê sewbîna kulturî de nê-mendo. Mîyanê kulturî de zaf çîyî erjayî ameyî bedilyayîş. Heme welatî semedo ke gêrotîş û dayîşo kulturî ra xalis kultur çin o, muheqaq komelî yewnan ra çîyî gêroto û çîyî dayo. Coka kulturî eynê wextî ra enternasyonal î.

Mêrdimo ke hayanê inka averşîyîş û averberdişî de û mendîşê cuyê xo de û ramitîşê cuyê xo de semedo ke estbîyîşê kulturkî yo û banderbîyîşanê xo pêser kerdo, limnayo dima azê neweyênî ra naqil kerdî û nê pêro semedo ke insan ganîyo kulturkî yo ameyo raşte.

Wexto averşîyîşê kulturî de verê kulturo vateyên biyo, dima kulturo nûşteki biyo. Eyro ma vînenî ke vûrdî kulturî zî tesîr denî yewnan û vûrdî zî hetê averşîyîşî de hetkarîyê yewnan kenî. Kulturo vateyênî de nûstox çin o çimkî ê şarî yo, xozayî yo, timûtim mîyanê bedilyayîşî de yo, bêxîtimkerde û bînûşte yo. Timûtim mîyanê şarî de herikîyeno, tewir tewir û geyrayîşî de yo. Kulturo nûşteki zî nûşteki yo, wendoxê ey/aye bibedîlyîyo zî nûşte nêbedilyeno. Analîz û servîndertîş kulturo nûstekîyî de beno.

Kê şinî vajî kultur; yew komel de edet û huner û fikr û pêserkerdişê tarîxî û çî sazgeyê komelî est î, pêrinî dekeno mîyanê xo, mabênê kesan de hîs û fikran de yewîyî virazeno û qolektîf madî, manevî heme çîyî o.

Heme kultur verê mîyanê komelê xo de xurt bena, daîm bena. Dima tekîlyî sewbîna kulturî bena. Erjîyayan, gêrotîş û dayîşî de komelî comerd î û yew kultur tena xover, mîyanê xo timûtim aver nêşono, yew wextî ra pey averşîyîşî a kulturî vindena, tênegeyrena. Ay semedî ra dinyaye de çend kulturî est î pêro zî gere tekîlyî yewnan bibî. Nek mîyananê kulturî de başêr, berzêr çin o.

Eyba TRTyî û alerjîya AKPyê

Goreya ke yeno vatiş TRTyî roja 2'yinê roşanê Remezani de filmê ke derhenerê ey Ezel Akayî kerdbi ya bi nameyê 'Hacivat Karagoz çirê merd' de tikey sahneyan sansur kerdo.

TRTyî 20 gilawêzî yanê te-baxî şew filma 'Hacivat Karagoz çirê merdo?' weşanayo. Dîaloga ke mîyanê Kadi Pervanê û Muhîttîn Korkmazî mîyan de bi nameyê lekmatikê Eredna de çîyên ke ameyê qisekerdiş ameyo meqeskerdiş.

Film dema ke ameybi weşanayîş zaf kesîyî bi dilweşey temaşekerdbîy. Orjînalê filmî de semedê ke qisêyên Kadi Pervane û Guven Kiraç, Muhîttîn Kormaz Eredna semedê ke

qala 'Musliman biyê?', 'Elhamdulilil', hetê bîni ra 'Elewî sunî yê?' perseno. Erende zî vano: "Min ey karî ûlameyî ra ver-dayo." Cevab dayo. No tewr qiserkişî hemeyî hetê TRTyî ra ameyê meqeskerdiş û bi ey hawayî film dayê weşaneyîş.

Alerjîya AKPyê çirê esto?

Belî keno ke polîtîka AKPyê filman de zî bandor kerdo. Pekî heta çî demî do wina bibo? Kes bi ney polîtîkayan resenê çîca? Gelo qalên sunî, elewî, misliman, kurd û ze nînan çira AKP de alerjî virazeno? Ney persî heme lazimo ke biyerê bersivnayîş. **AMED**

Belgesela 'Çopa ke cenetî de' Altin Koza de yo

17 îlonî de Mîhrîcana Filmên Koza Altin ya 19'in de filmê Fatih Akinî ya 'Çopa Cenetî de' Tirkîyayî de do promîyera ay bêro viraştîş.

Filma 'Çopa Cenetî de' do bi alîkareya Şaredariya Gird ya Edeneyî tarîxên 17-23 îlonî mîyan de bêveçê temaşekerdoxan ver.

Mijara filmî, şaristanê xo Tirabzonî de qeza Çamburnu de bal on-ceno felaketa havîrdormeyî ser.

Tesîsa ke orteyê keyeyê taxijan de çîçîy yenê cuyayîşî kerdo mijar. Tesîsa ke parzûnkerdişê çopî, semedê ke bêro wedartîş ra şar têkoşîn dayo. Têkoşîna inan bandoreke gird derhenerî ser kerdo û kerdo belge-sel. Bi ney hawayî zî armanc oyo ke bala heme dinyayî bonco mijari ser ke hal bibo.

Ontişê filmî serreke domyayo. No film do Mîhrîcana Filmê Cannes de cayê teybetî de cayê xo bigero. Akedîşê Mîhrîcana Film Koza Zerdin ya 19'ine 17 îlonî de saet 20:30 de Şanoya Amfi Parka Merkezî de biyero akerdîş. **AMED**

Debar zafêrî tutûn û fêkî yo

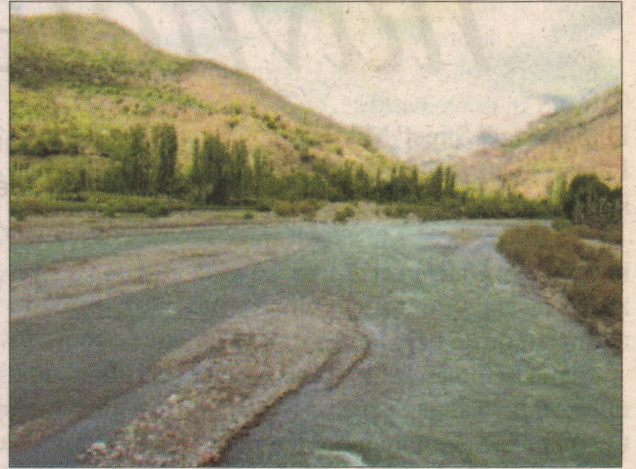
Şarê heremî erdanê xo de zafarey (seyî ra 90) tutûn ramenê. Bi taybetî 1962 ra pey şarê heremî dare fêkiye peyda kerdî û ronayî havilê fikîyan debarê şarî rê est o.

Sasona weş û geşî de, fêkiyê ke heremî de resenê; fistikê, gozî, vamî,

hungure ûsn.

Tarûtûr semedo ke awe qeym nêkena kemî yo. Bi awe ke esto zafarey tutun awdayeno.

Şar tarûtûrî semedê rotişî ra resnenê ney zî, firingî, îsot, balcanî, kuyî û fasûlye yê.

Sason dar û berg û hingimên o

AVER PAYIZ

Sason binê Korêzê başûrê rojhelatî, hetê başûr û rojawanî de awan bîyo. Hetê vakurê qezayede Mûş (18 Km); rojahelatî de Motkî (Bidlîs- 19- Km); rojawanî de Pasûr (Amed-36-Km) û başûrî de Hezo est ê. Merkezê qezaye binê koyê Kûşakli (Halkiz) de yo.

Sasonî ra girêdayê 27 tax, 47 dew, 1 belde û nê beldeyi ra girêdaye 4 taxî est ê. Bi goreyê humaritişê nufûsî yê 31-12-2008'î nufûsê merkezî 11 hezar û 263, ê dewan 22 hezar û 032 yo.

Herayîya qezaye 710 Km2 yo. Şiklê rîyê erdê qezaye wextê ma ra 60 milyon serrî verê peynîyê têngêrayîşê jeolojîkî virazîyayo. Erdanê qezaye ra 636 hezar û 050 m2 ware, 2 hezar û 400 m2 deşte û hezar û 650 m2 zî ko yo. Laya Sason û Kayzerî herema Sasonî ra vîrenê. Nê layî resenê Bendawa Batmanî.

Koyê Meretoyî berzê Torosan o

Koyê Meretoyî hereme de koyo tewr berz o û berzîya ey 2 hezar û 973 m yo. Leweyê Koyê Meretoyî de kilî-seyêko xerepyaye est o. Koyê Meretoyî keweno hetê vakurê rojhelatê Sasonî û qezaye ra 11 Km dûrî yo.

Ko herema Êlihî ra sey pîramîdî aseno. Leweyê Meretoyî tewr berz ê, Torosanê Rojhelatî yo û tîya ra erdê herema Amedî asenê. Koyê hereme yê bînî nê yî; Zovaser (2 hezar û 721 m.), Helkis (Hezar û 947 m.) Girê Golanî (hezar û 473 m)

Sasonî de binê Koyê Torosî ra heta newalanê mabênê koyan dewî awan bîyî. Hewayê hereme bejî yo la bi goreyê vakurê Torosan, başûrê Torosan hîna nerm o. Koyan de vewre kewena la mîyanê qezaye de kemî varena. Vewra ke kewena a zî lez helêyena. Vewre zafane aşmanê çele û sibate de varena. Heta orteyê edare leweyê koyan vêşêr qezayede vewre nêmanena. Dijne aşmanê teşrine, kanûne, sibate, adare û nî-

Sason bi cografyaya xo can dana merdimên ke sero ciwîyenê. Semedê dar û berên xo cayê hingimînî yo. Hetê bînî ra zî tutun zaf ramîyeno. Koyên berzî ey ser de yê ra manzarayê zaf rengîn heta Amedî eysenê estêy

sane de varena ra- ray bi hewteyan nê-vindena. Bendawa Êlihî tamam bibo do hewayê hereme ser o tesîrêk virazo.

Warê dar û beran a

Wextê verênan de herema Sasonî de, birrê zafî estbî la nika ca-ca komê daran mendo. Rayna zî bi goreyê qezayanê binan zergûnîya Sasonî hîna zaf a. Darê birrî zafane mazêr, gozêr, keqxêr û çinar î. Seyî ra 57'ê erdanê qezaye birr o.

Gozan û hingimînî virazyena

Nameye qezaye yo veren "Kabilcewz" o. Kabilcewz yeno manayê cayê gozanê zafan. Qezaye de 2001'î ra nata semedê nasînîya qezaye mîhrîcanê hingimîn û gozan virazîyeno. No mîhrîcan her serre aşma oktobre de yo

Taybetîya Sasonî ra yew zî gozêrê ey yê ke koyan û newalan de yê. Bi goreyê zanayîşî peropîyayê qezaye de ma-

bênê 10 hezar û 12 hezaran hebîy darê gozêrî est ê. Nê gozêran ra her serre 150-200 ton gozî yenê arêdîyenê. Seyî ra 90'ê nê gozan semede rotişî erşawîyenê teber.

Tarîxê Sasonî zaf kehen o

Bi goreyê tay çimeyan çekûya Sasonî Armenîkî ya çekûya Sasonî çimeyanê Armenî, Rûm, Bizans, Suryanî û Ereban de vîrena. Şarê Armenîyan zî sey şarê kurdan şarê hereme yê verên î.

Zaaf hikumdarî ney cayî xora kerdê wargey û debera welatijanê xo de bi ca kerdê û hewna zî hinî yo.

Tarîxê Sasonî reseno heta Urartûyan (Î.V. 1400) Babil û Asûran hereme de hikum kerdo. Wextê vilabîyîşê îslamîyetî de (Î.P. 639) hereme kewta bin hikumê Ereban. Erebe ke nika hereme de cuyenê ê deman de hameyî hereme. Dewleta Osmanîyan serra 1864 de wexto ke herinda eyaletan de Şarista-

Hingimêna aye bi nam o debareyî de ca gêna

Sason bi hingimên û gozanê xo namdar o. Hingimên û gozî biyî nîşanê Sasonî. Havila nê her di weran hetê debare ra şarê qezaye rê zaf ê.

Bi seserrano ke hingimên darûyê nêweşîyan yeno zanayîş û Sason zî merkezê hingimînî yo. Bi keda şarê qezaye hingimêno xozayî dest keweno û heme cayê welatî ra semedê erînayîşê nê hingimînî merdimî yenê qezaye. Tay cayan de hema zî bi qaydeyanê bawkanan hingdariye yena kerdîş. Hingimênê nê qaydeyî hîna baş û hîna vay o. Dewijî nê hingimînî kuwaranê siyayan ra dest finenê. Qezade nîzdê 500-600 hezar kuwareyê siyayî est e. Qezaye de pa bêkewarên siyayan, nîzdê 10 hezar kewarey bîni zî est ê û nînan ra her serre 30 hezar Kg hingimên dest keweno. Zafê nê hingimînî sewbina cayan de yeno rotiş. Merdimêke hayî ya hingimînê Sasonî biyî her serre paweyê erînayîşê hingimînî benê.

nan awan kena Sason pa Sêrtî Şaristanê Amedî ra girê dana.

Awanê komare ra pey Sason Sêrtî ra girêdîyeno la wexto ke Êlih beno şaristan (16 Gulane 1990) Elihî ra girêdîyeno.